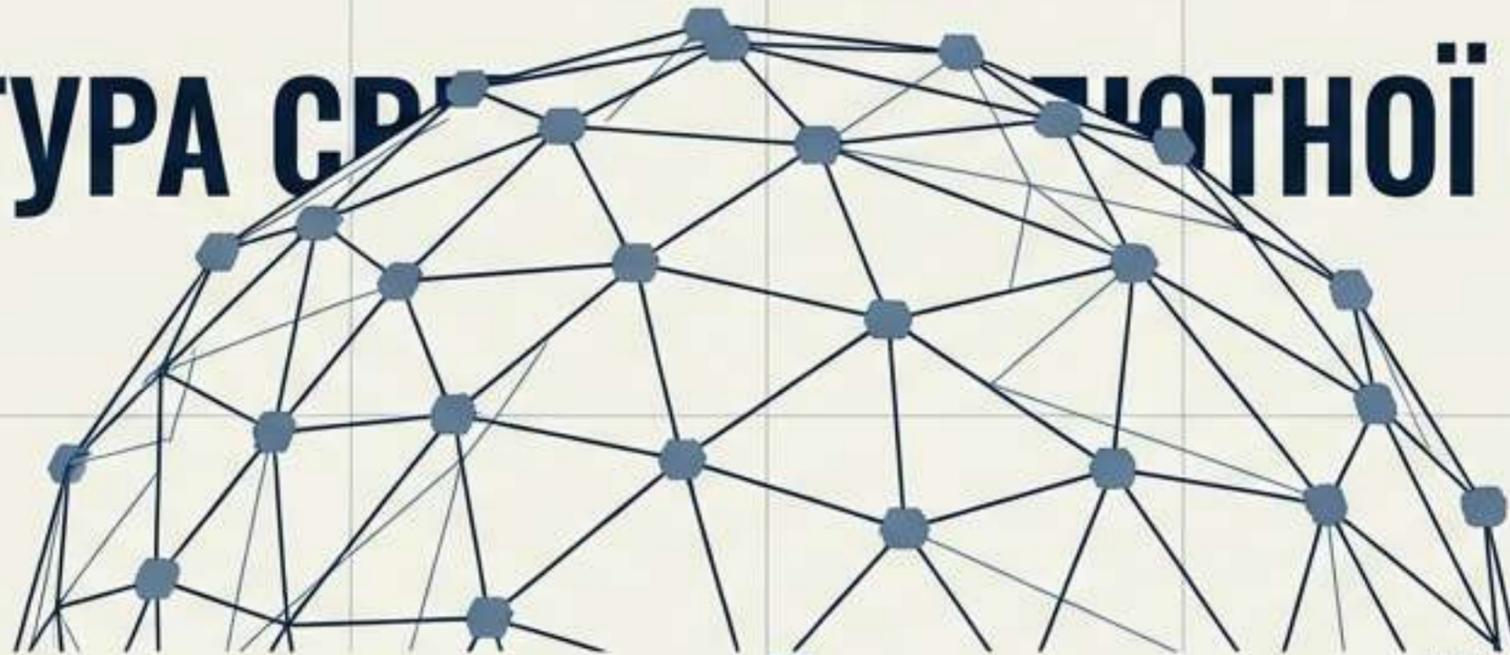
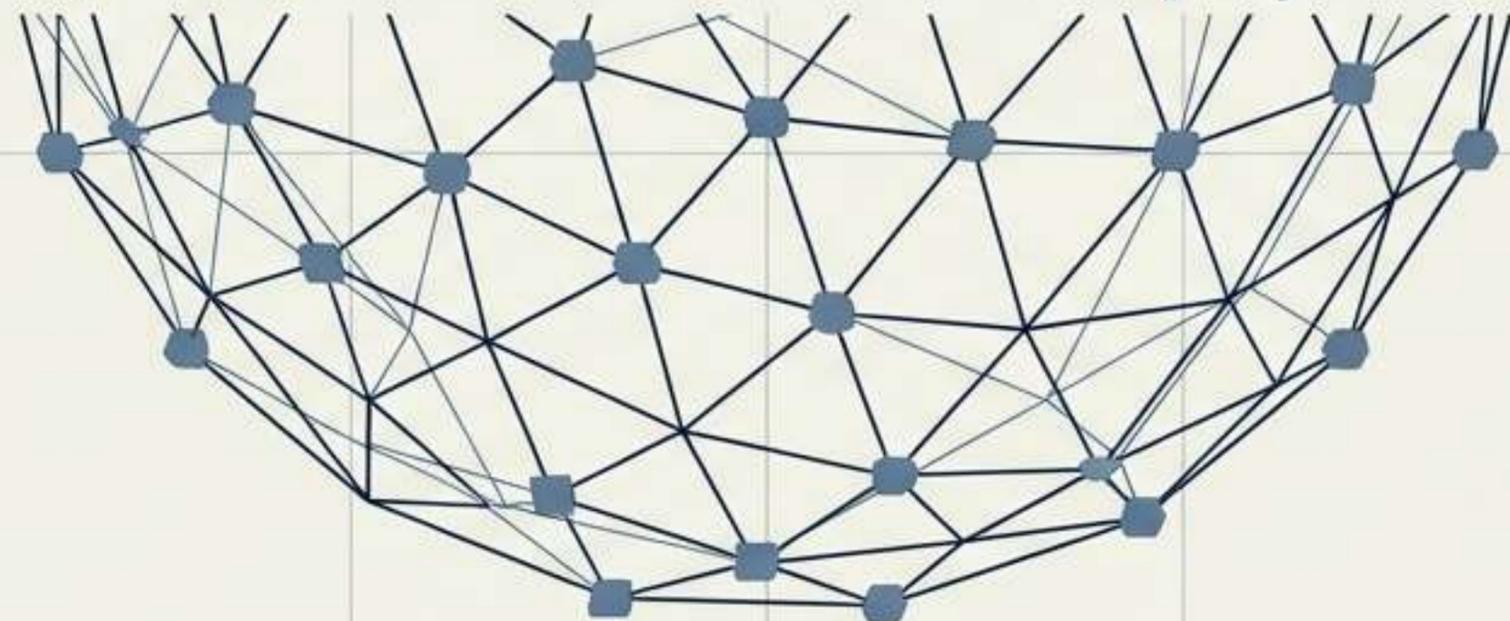

АРХІТЕКТУРА СВІТОВОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ

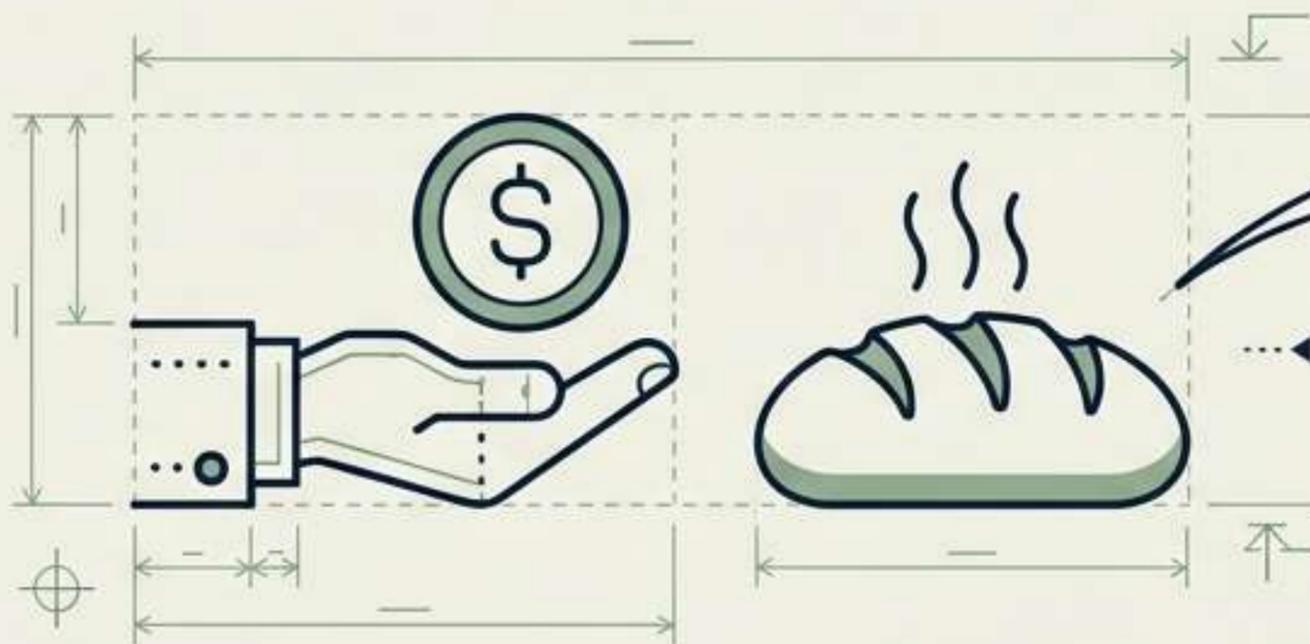
АРХІТЕКТУРА СВІТОВОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ

Концепції, елементи та механізми регулювання

Лекція 2: Огляд ключових понять

ТРАНСФОРМАЦІЯ ГРОШЕЙ У ВАЛЮТУ

ГРОШІ (Money)

Засіб обігу всередині країни.

Перетин
кордону

ВАЛЮТА (Currency)

Товар, що має ціну та міжнародне визнання.

Перетворюючись на валюту, гроші беруть на себе додаткову функцію — стають товаром, який продається і купується. Ключовий фактор: Довіра світового співтовариства та гарантія центрального банку.

ЕКОСИСТЕМА ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН

Головне завдання

Ефективне опосередкування платежів за експорт/імпорт та перелив економічних ресурсів.

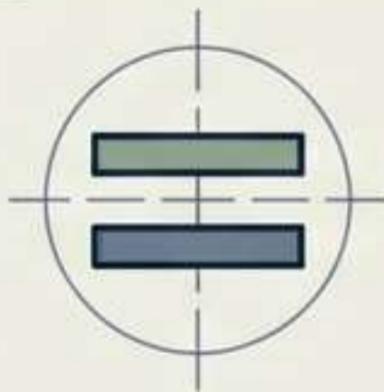
Взаємодія

Через зовнішню торгівлю та рух капіталу.

9 ЕЛЕМЕНТІВ СВІТОВОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ

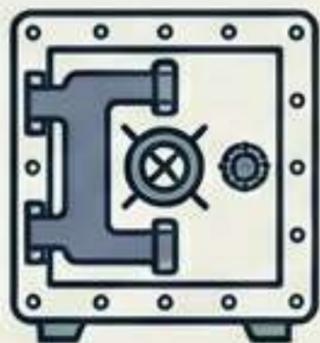
Резервні валюти та розрахункові одиниці (Євро, СПЗ)

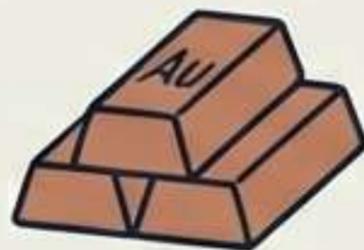
Уніфікований режим валютних паритетів

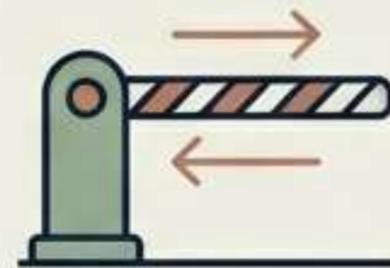
Регламентация режимів валютних курсів

Міжнародна валютна ліквідність (Золотовалютні резерви)

Світовий грошовий товар (Еквівалент багатства)

Міждержавне регулювання обмежень

Уніфікація правил кредитних засобів

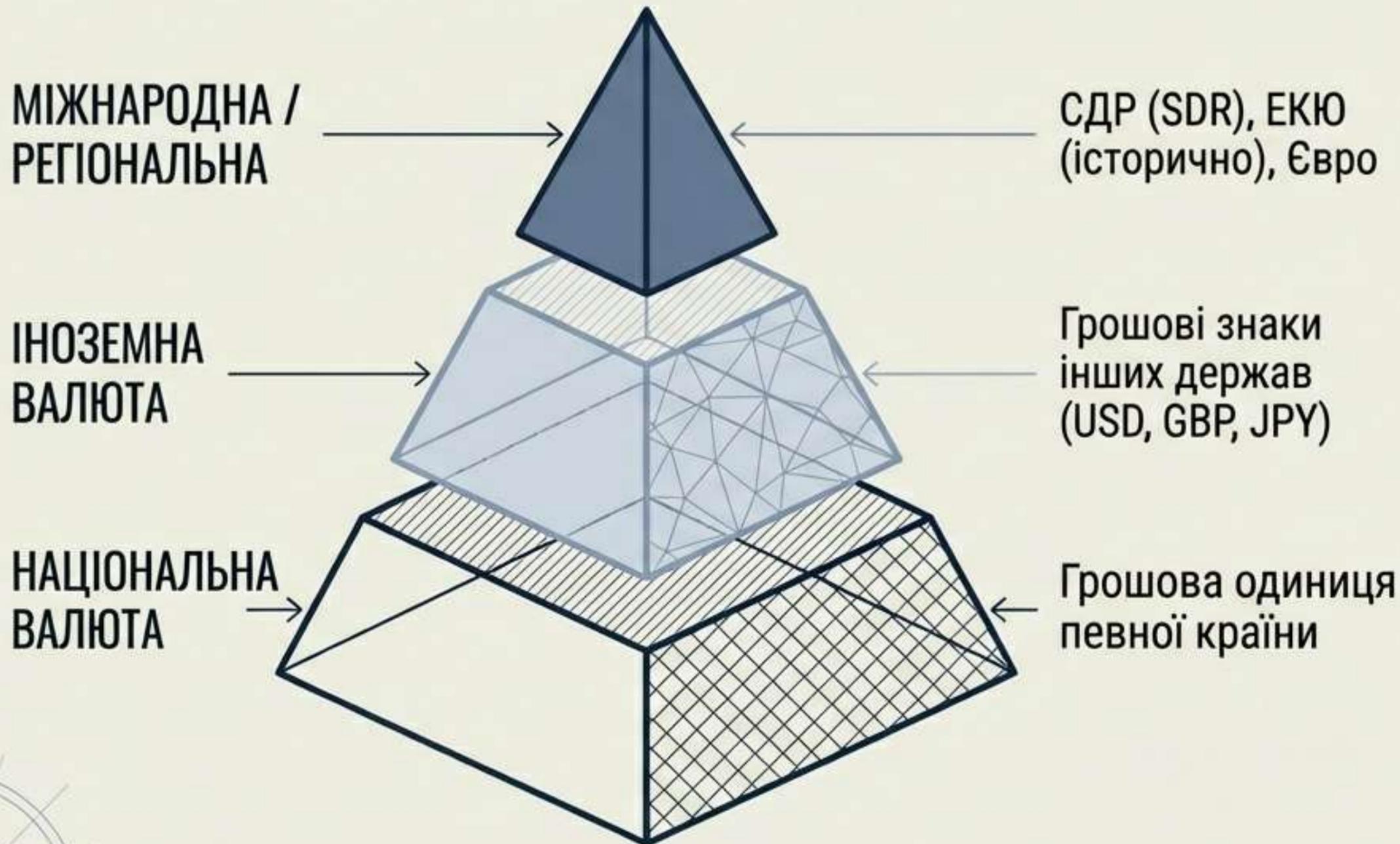

Режим світових валютних ринків та ринків золота

Міжнародні регулюючі організації (МВФ тощо)

КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ІЄРАРХІЯ ВАЛЮТ

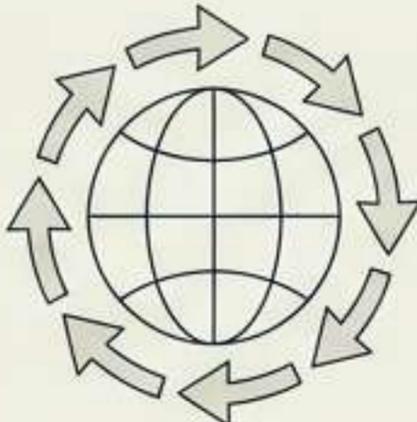
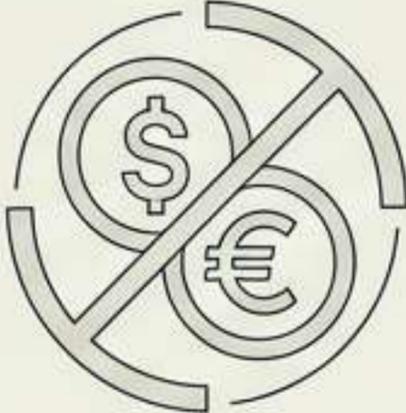
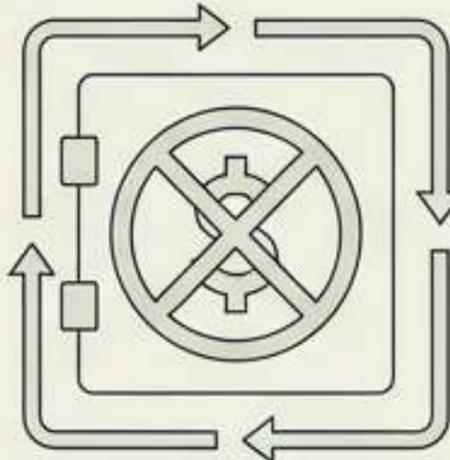

Що таке СДР?

Special Drawing Rights (Спеціальні права запозичення) – це міжнародні міжнародні платіжні засоби МВФ для безготівкових розрахунків. Це «валюта» самого МВФ.

КОНВЕРТОВАНІСТЬ: СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ

Здатність валюти вільно обмінюватися на інші валюти (Стаття VIII Статуту МВФ).

1 ГРУПА (ВІЛЬНО КОНВЕРТОВАНІ)	2 ГРУПА (ОБМЕЖЕНІ)	3 ГРУПА (НЕКОНВЕРТОВАНІ)
<p>Широке використання, інвестиції, головні ринки. Жодних обмежень для резидентів та нерезидентів.</p> 	<p>Конвертовані, але не використовуються широко на головних ринках.</p> 	<p>Валюти, що не підлягають вільному обміну. Замкнуті національні системи.</p>

ВАЛЮТНИЙ КУРС: ЦІНА ГРОШЕЙ

Ціна грошової одиниці однієї країни, виражена у грошових одиницях іншої.

СТРУКТУРНІ ЧИННИКИ (Довгострокові)

КОН'ЮНКТУРНІ ЧИННИКИ (Короткострокові)

СПЕКТР ВАЛЮТНИХ РЕЖИМІВ

РЕЖИМИ ПЛАВАЮЧОГО КУРСУ

ВІЛЬНО ПЛАВАЮЧИЙ (Free Float)

Курс визначається виключно попитом і пропозицією. Теоретично ідеальний, але рідкісний на практиці.

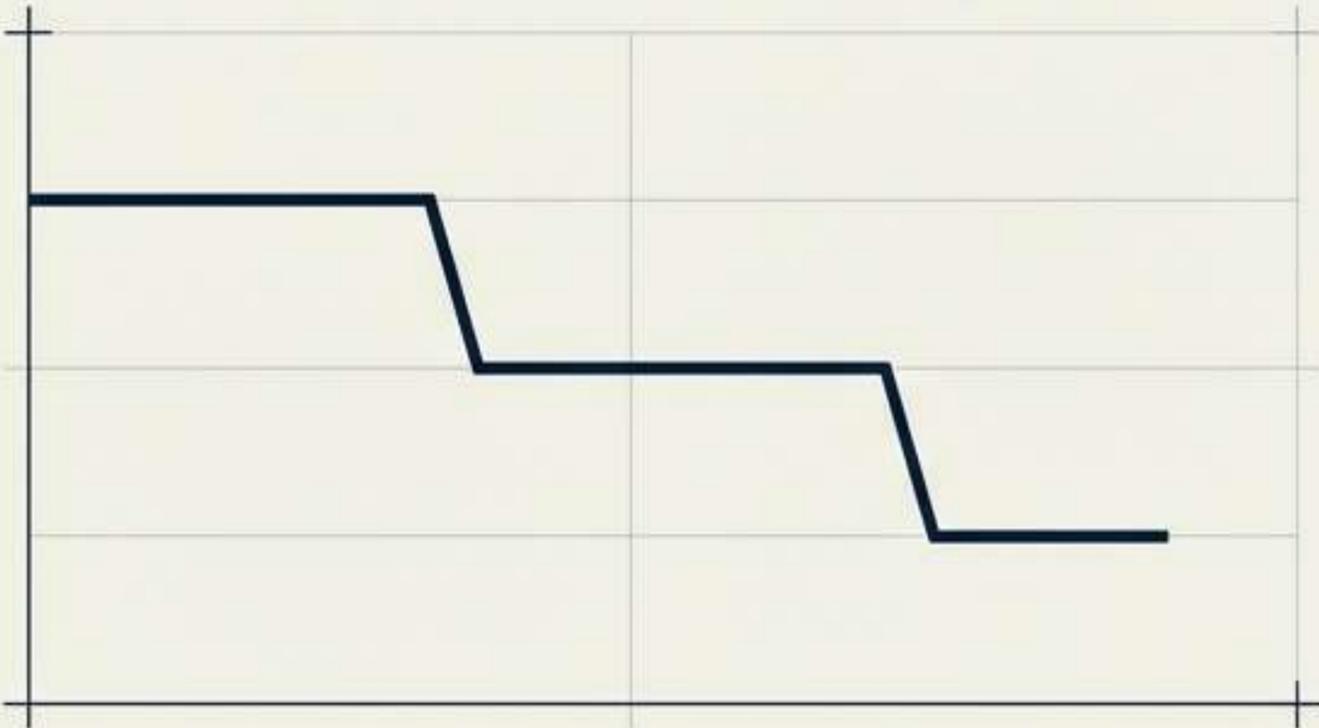
КЕРОВАНЕ ПЛАВАННЯ (Managed Float)

Ринкова база, але Центробанк здійснює інтервенції для згладжування коливань. Найпоширеніший сучасний режим.

«Брудний флоатинг»: активне втручання регулятора.

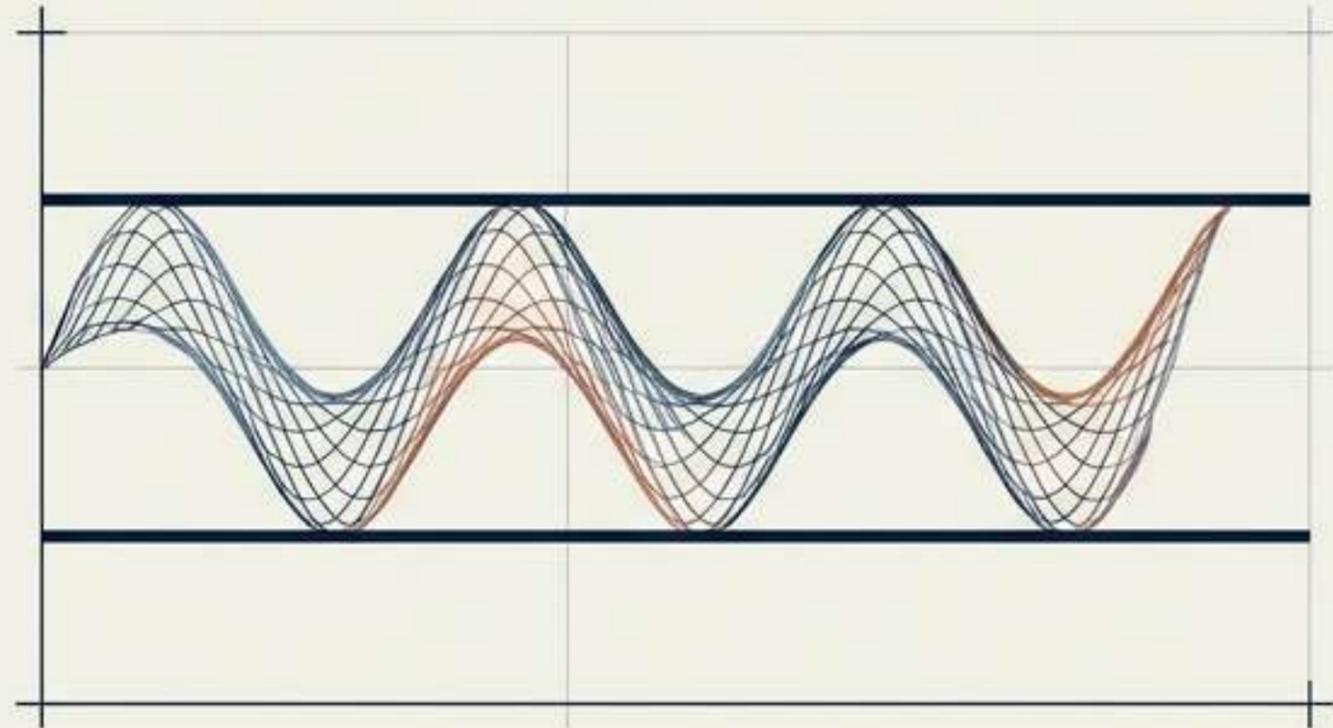
ІНСТРУМЕНТИ ФІКСАЦІЇ ТА КОНТРОЛЮ

ПОВЗУЧА ПРИВ'ЯЗКА (Crawling Peg)

Контрольоване коригування курсу малими кроками.

ВАЛЮТНИЙ КОРИДОР

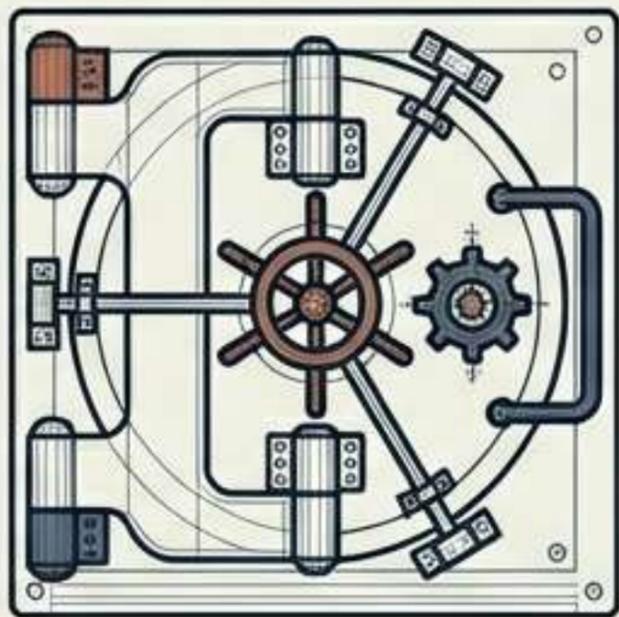

Коливання дозволені лише в межах встановлених лімітів (наприклад, $\pm 2.5\%$).

Фіксований курс з відхиленнями (наприклад, Бреттон-Вудс) дозволяв лише $\pm 1\%$.

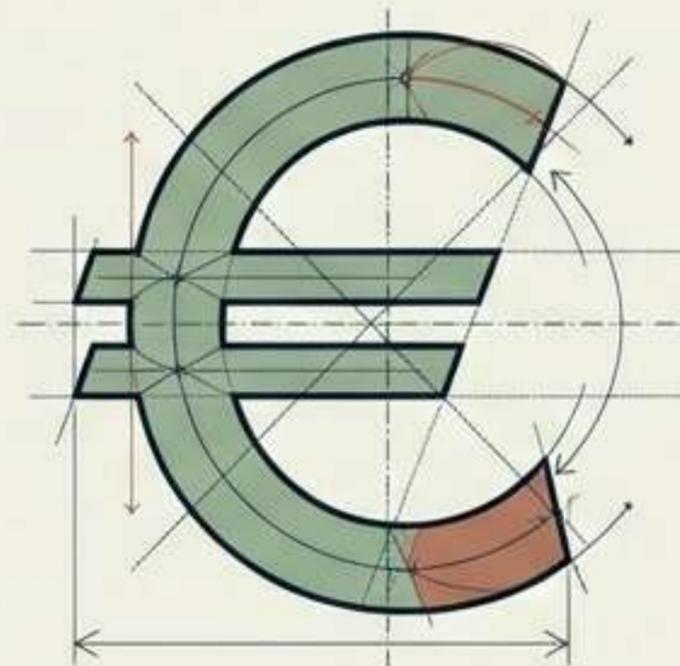
ЖОРСТКА ПРИВ'ЯЗКА: ВІДМОВА ВІД НЕЗАЛЕЖНОСТІ

ВАЛЮТНА РАДА (Currency Board)

Грошова маса на 100% покрита валютними резервами. Жорстка дисципліна. Імпорт інфляції або стабільності з країни-донора.

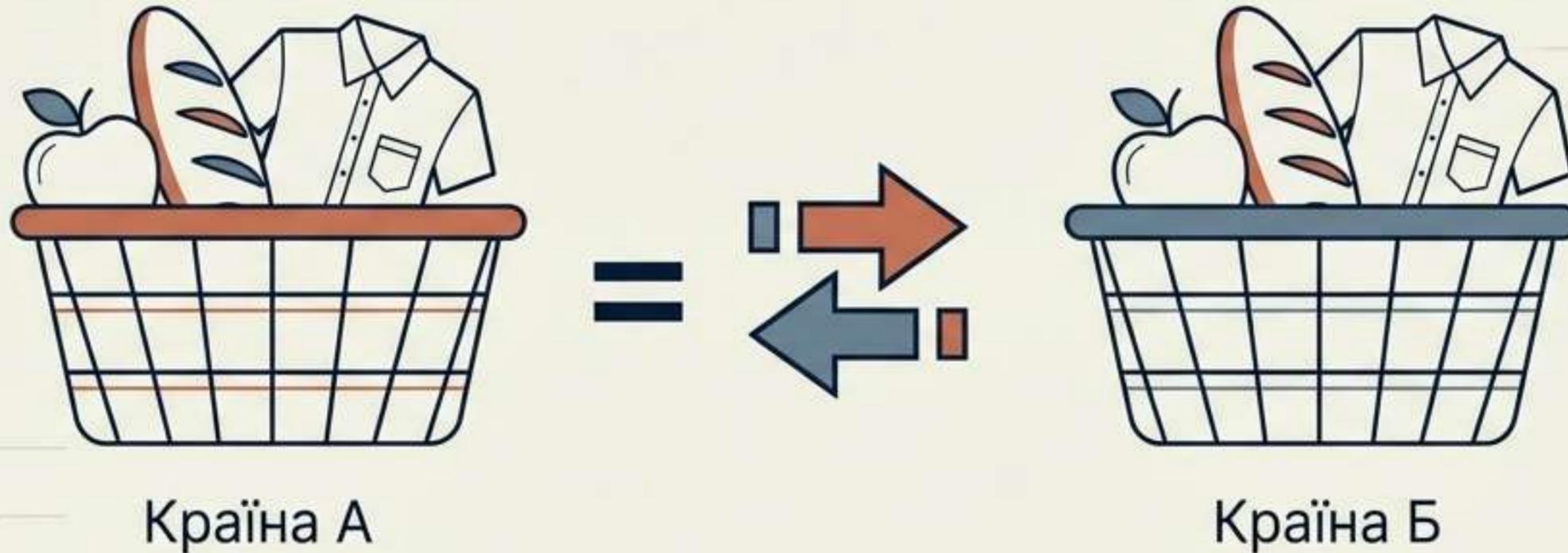
ЄДИНА ВАЛЮТА (Monetary Union)

Введення спільної валюти для групи країн. Спільна грошово-кредитна політика. Повна втрата національного регулювання.

ПАРИТЕТ КУПІВЕЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ (РРР)

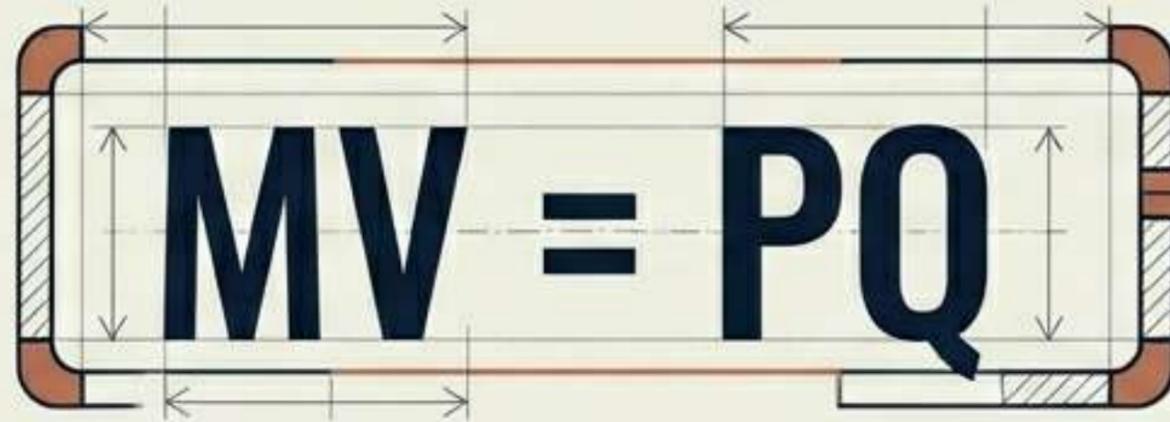
Закон єдиної ціни: Валютний курс компенсує різницю в цінах.

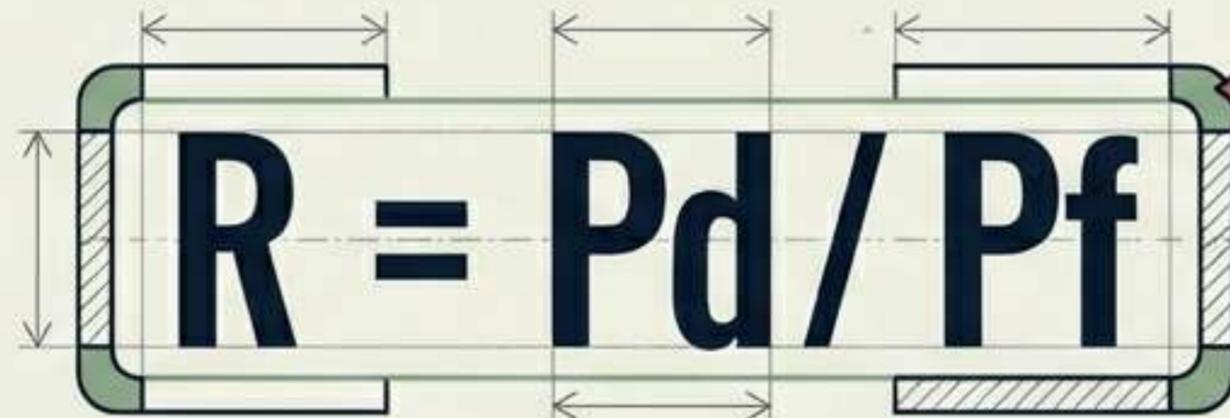
Якщо Ціна А > Ціна Б (у перерахунку) → Валюта А переоцінена.
→ Ринок прагне до рівноваги через зміну курсу.

«Валютний курс визначається відносною вартістю грошей в двох країнах.»

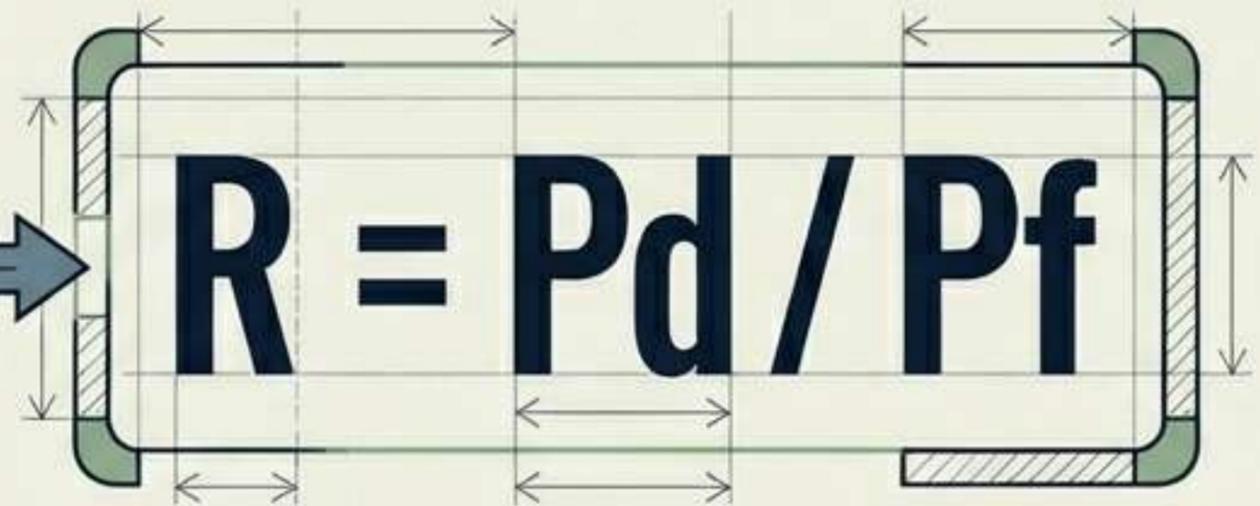
МАТЕМАТИКА ВАРТОСТІ: ТЕОРІЯ ТА РІВНЯННЯ

$$MV = PQ$$

Грошова маса × Швидкість = Ціни × Обсяг

$$R = Pd / Pf$$

Курс = Ціна внутрішня / Ціна зовнішня

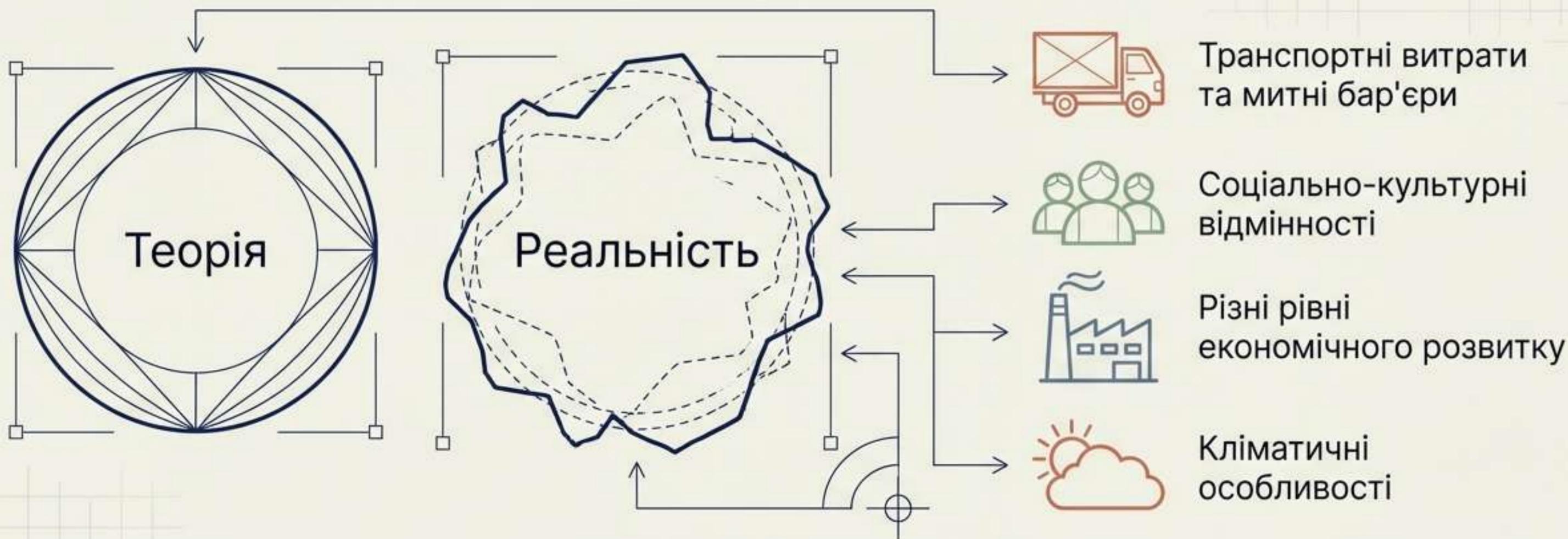
$$R = Pd / Pf$$

Курс = Ціна внутрішня / Ціна зовнішня

Зростання грошової маси (M) призводить до зростання цін (P), що автоматично змінює валютний курс (R).

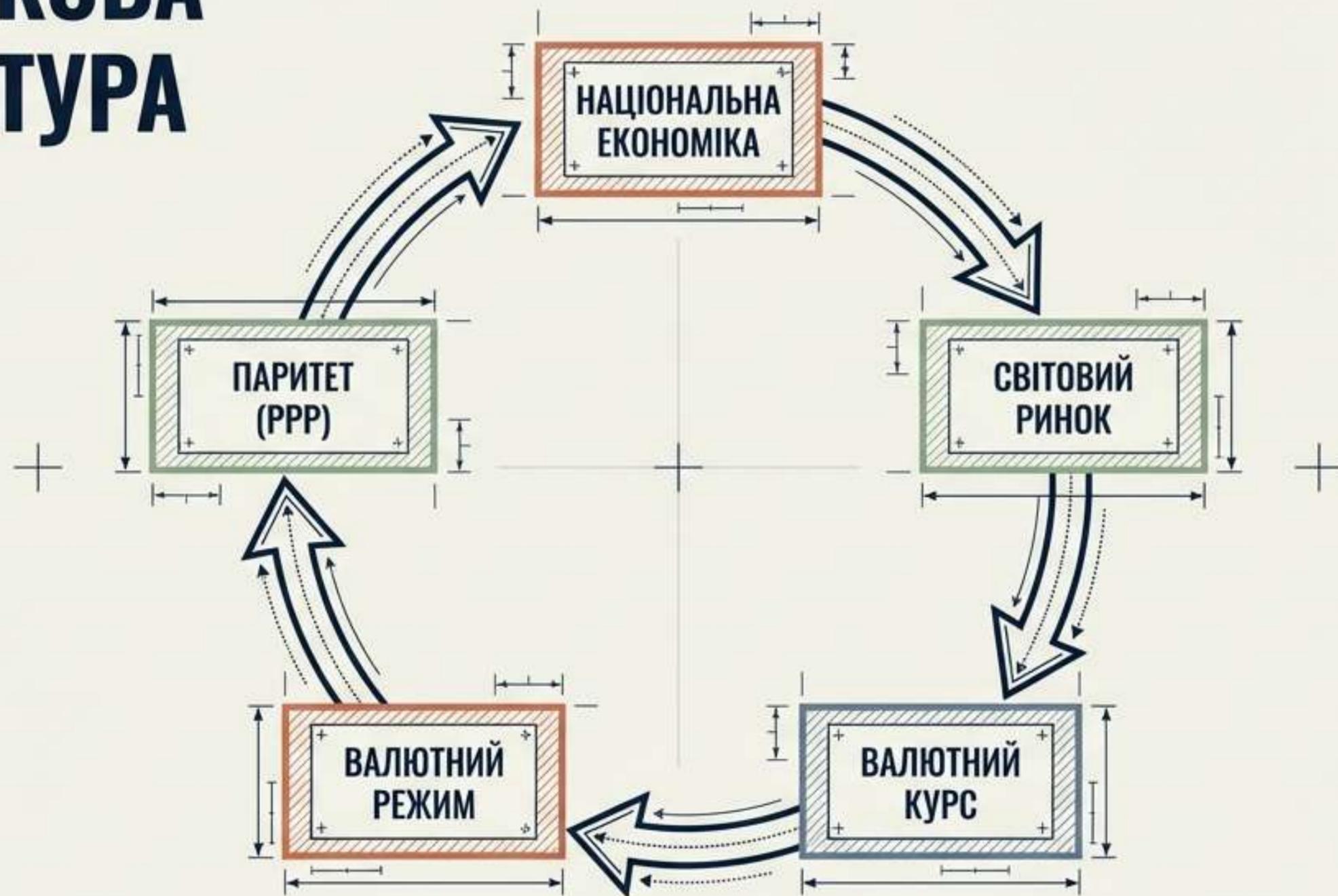
ОБМЕЖЕННЯ ТЕОРІЇ НА ПРАКТИЦІ

PPP є довгостроковим орієнтиром, але має похибки в реальному житті.

Курс — це складна похідна від багатьох факторів, а не лише цін.

ПІДСУМКОВА АРХІТЕКТУРА

Світова валютна система — це живий організм, що балансує між національними інтересами та глобальною ефективністю.